

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 57/11
31.08.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ж.Ч, због кривичног дела тешке телесне повреде из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 759/10 од 20.06.2011. године, подигнутом против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву К 1013/10 од 19. 03. 2010. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 3397/10 од 04.11.2010. године, у седници већа одржаној дана 31.08.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

уважава се као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 759/10 од 20.06.2011. године, па се УКИДАЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Краљеву К 1013/10 од 19. 03. 2010. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 3397/10 од 04.11.2010. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Краљеву К 1013/10 од 19. 03. 2010. године, окривљени Ж.Ч. оглашен је кривим за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика (КЗ) и осуђен на казну затвора у трајању од б-шест месеци, те обавезан на плаћање суду паушала у износу од 2.000,00 динара и трошкова кривичног поступка у износу од 12.000,00 динара и оштећеном трошкова кривичног поступка у износу од 18.000,00 динара, док је ошт. Д.Ј. за остваривање имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1 3397/10 од 04.11.2010. године, одбио је као неосновану жалбу браниоца окр. Ж.Ч. адв. М.Ч. и наведену првостепену пресуду потврдио.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз 759/10 од 20.06.2011. године, против наведених правноснажних пресуда, због повреде одредаба кривичног поступка - члан 98. став 1. тачка 2. у вези са чланом 368. став 1. тачка 10. Законика о кривичном поступку (ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев за заштиту законитости основан и да је побијаним пресудама повређен закон на штету окривљеног, те донесе одлуку којом се наведене пресуде укидају и предмет враћа на поновно одлучивање надлежном првостепеном суду. Врховни касациони суд је у смислу члана 422. став 2. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости окривљеном Ж.Ч. и његовом браниоцу, адв. М.Ч. и у седници већа, одржаној у одсуству Републичког јавног тужиоца обавештеног о седници у смислу члана 422. став 3. ЗКП, размотрио списе овог предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је побијана правноснажна пресуда

заснована на доказу на коме се по закону не може заснивати судска одлука, и то на исказу сведока И.С. који је прибављен на начин супротан одредбама члана 98. ЗКП, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП која за последицу има укидање пресуде.

Сведок И.С. је шурак (брат супруге) окривљеног Ж.Ч, дакле сродник окривљеног по тазбини у другом степену који је, у смислу одредбе члана 98. став 1. тачка 2. ЗКП, ослобођен од дужности сведочења.

Одредбом члана 98. став 2. ЗКП прописана је обавеза суда да лица из става 1. истог члана, која су ослобођена од дужности сведочења, пре њиховог испитивања или чим сазна за њихов однос према окривљеном, упозори да не морају сведочити и да ово упозорење и одговор тих лица унесе у записник.

У конкретном случају, и поред сазнања за чињеницу тазбинског сродства окривљеног и поменутог сведока (констатација у кривичној пријави; исказ окривљеног пред истражним судијом), првостепени суд је сведока И.С. саслушао, у претходном поступку 11. 06. 2009. године и на главном претресу 16. 03. 2010. године, у оба случаја без претходног упозорења да није дужан да сведочи.

Овакво поступање првостепеног суда, супротно напред цитираним одредбама члана 98. ЗКП, санкционисано је у члану 99. ЗКП забраном заснивања судске одлуке на таквом исказу тзв. „привилегованог“ сведока који је испитан без упозорења да не мора сведочити или се није изричито одрекао тог права или ако упозорење или одрицање није убележено у записник, а ова забрана установљава и обавезу суда да издвоји такве исказе из списка предмета (члан 178. став 1. и члана 337. став 3. ЗКП).

Међутим, првостепени суд је исказ сведока И.С. користио као доказ, ценио његову доказну вредност прихватајући га у целости и оценио одбрану окривљеног којом негира извршење дела као неприхватљиву, с обзиром и на тај доказ на којем, између осталих, заснива чињеничне и правне заључке о одлучним чињеницама које се тичу извршиоца и начина извршења кривичног дела у питању.

На тај начин, заснивајући осуђујућу пресуду на доказу недозвољеном по изричитом слову закона (члан 18. став 2. у вези са чланом 98. и 99. ЗКП), првостепени суд је на штету окривљеног учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП.

Како наведена повреда закона постоји због саме по себи чињенице заснивања пресуде на једном недозвољеном доказу, небитно је да ли се закључци првостепеног суда о постојању кривичног дела и окривљеном као извршиоцу дела могу са сигурношћу заснивати и на осталим законито изведеним доказима, па је другостепени суд, заузимајући томе супротно и погрешно становиште поводом жалбених навода браниоца о учињеној повреди закона о којој је реч, а на коју пази и по службеној дужности (члан 380. став 1. тачка 1. ЗКП), учинио исту повреду закона кад је одбио жалбу као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Налазећи да су, из изнетих разлога, основани наводи захтева за заштиту законитости да је побијаним правноснажним пресудама повређен кривични закон на штету окривљеног и да зато обе пресуде треба укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење, Врховни касациони суд је на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08), у вези са чланом 420. ЗКП и применом члана 425. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, с тим да ће првостепени суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју је указано у овој пресуди и донети правилну и закониту одлуку.

Записничар-саветник,

Председник већа-судија,

Наташа Бањац, с.р.

Бата Цветковић, с.р.